

Standpunkt, jeg betragter den fra det folkelige Standpunkt, og jeg kan derfor ikke Andet end stemme mod Loven i dens nærværende Stikfælsse, eller ialtsald ønske, at den maatte komme under den omhyggeligste Behandling i et Udvalg.

Grundtvig: De vittige Orætere havde blandt mange andre artige Fabler ogsaa den, at der var to Søstre, den ene hed Sundhed, og den anden hed Lægedom (Althamene og Apemofyne), og Lægedommen slog Sundheden ihjel. See, det er en Fabel, som jeg ofte kommer til at tænke paa, og naturligviis ogsaa ved denne Lov om Sundhedspolitiet; jeg kan ikke lade være at tænke paa, at ikke Fablen, men det virkelige Liv lægger en stor Sandhed i disse Dyringer. Naar man betragter Lægekunstens Virkninger, naar man betragter ikke alene Lægernes Kundskabsforhold til indvortes Sygdom i det Hele og især til Landsarsot og Dmgangssyge, eller paa Bluddervælsk Epidemii, saa maa det allerede deraf fremgaae, at vi, naar vi ere kloge, ikke ubetinget ville underkaste os Lægernes Myndighed, jeg vil ikke tale om i det Tilfælde, hvor vi jo Alle til en vis Grad underkaste os den, nemlig naar vi lide af en Sygdom, og det Samme maa jo være Tilfældet med hele Byer og Kredse, naar en Landsarsot virkelig er udbrudt; men at lade os beherske af Lægerne for vort hele Liv, for vort hele Huus, for vor hele Levemaade, saa de bleve vore Lovgivere, hvis Sundhedslove vi under haard Straf skulle holde alle vore Dage, det falder os dog neppe ind, saalænge vi ere ved Samlingen, og saalænge skulle vi da heller aldrig underkaste hele Stæder og Kredse en saadan uindskrænket Lægemyndighed. Det er min liges fremme Overbeviisning om Sagen i det Hele.

Tænker jeg nu paa, hvad det er, som nærmest har foranlediget den foreløbige Lovs Udstedelse og Medsættelsen af en Sundhedscommission med victatorisk Myndighed, da er det jo den Landsarsot, som nu i mange Aar har hærget Europas Lande og ogsaa for nogle Aar siden gjæstede os i en meget gruellig Stikfælsse. Hvad nu denne Sygdom og dens Forhold til Lægerne og Lægevidenskaben — ja,

jeg skulle egentlig sige Lægekunsten, da jeg ikke kan see, at der finder nogen Videnskab Sted, saa Lægernes Uundskyldning er altid den gamle Regel, at Livet er kort og Kunsten lang, — altsaa, hvad Lægekunstens Forhold til den asiatiske Cholera angaaer, da er det jo os Alle, som med nogen Deeltagelse have fulgt denne skrækkelige Sygdom, baade med Dine og Tanke; bekendt, at, ligesom den har raset, saavidt man kan skjønne, under de allerforskjelligste udbortes Omstændigheder, saaledes har ogsaa Naturvidenskaben, hvor den var paa sit Høieste i Frankrig og Paris, under Choleraen der, vel fundet det rimeligt, at Grunden til Choleraens Udbredelse maatte søges i Luften, men at dog de Lærde kun forgæves, med alle de Midler, der stode til deres Tjeneste, Chemiff havde undersøgt Luften, uden at opdage det Allermindste, som kunde tænkes at bevirke eller udbrede Sygdommen. Under saadanne Omstændigheder er det jo aabenbart, at man ikke engang med Rette kan give Lægerne en Myndighed, som skulle kunne gjøre sig udbortes gjældende, uafhængig af de Bedkommendes egen Villie med Hensyn til Behandlingen af Sygdommen, og endnu langt mindre til Forebyggelse af den, saaledes at de skulle kunne bestemme Forebyggelsesmidler, uden at tage noget Hensyn til Bedkommendes Villie, Omstændigheder eller noget Saadant. Betragt vi endelig, hvad der ligger for Dagen i Henseende til den Maade, hvorpaa den uindskrænkede Sundhedscommission hos os har brugt sin Myndighed, da har man vel sagt om Commissionen, at den var ikke saaledes sammensat, at man kunde vente nogen energisk Forholdsregel fra den, men kun en meget ringe og tarvelig Udførelse af det, der skulle være dens Hverv; men jeg maa dog sige, at, efter hvad Commissionen selv har betroet os om sine Forholdsregler, da har den alt i Begyndelsen brugt sin uindskrænkede Myndighed i langt videre Udstrækning og langt mere nærgagende, end efter mine Tanker den borgerlige Frihed og Sikkerhed kan taale. Hvorvidt Commissionen har bragt det med sine Undersøgelser af Boliger her i Staden og deres Forhold til Sundheden, veed jeg ikke, men af hvad den selv har bekendtgjort seer jeg, at den baade har anseet sig for noksom